

HOSPODÁŘSKÝ ŘÁD

CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ (ÚPLNÉ ZNĚNÍ)

ve znění novelizace

přijaté usnesením Církevního zastupitelstva ze 7. prosince 2002

Usnesen V. řádným sněmem církve československé dne 29. října 1961 a vyhlášen usnesením Ústřední rady církve československé ze dne 10. prosince 1961, č.j. 3354/1961 s účinností od 1. ledna 1962.

Novelizován usnesením církevního zastupitelstva církve československé husitské ze dne 17. května 1980. Novelizace vyhlášena oběžníkem Ústřední rady církve československé husitské č. 6/1980 dne 27. října 1980 /č.j. 2778/80-III//.

Novelizován usnesením církevního zastupitelstva z r. 1991 a z 10.-11.11.1995.

Novelizován usnesením církevního zastupitelstva ze dne 7. prosince 2002.

A. Ustanovení všeobecná

§ 1.

Soběstačnost.

Církev československá husitská usiluje o to, aby její hospodaření bylo soběstačné.

§ 2.

Příjmy

Příjmy církve jsou zejména:

1. příspěvky na hospodaření církve,
2. bohoslužebné sbírky včetně sbírek účelových,
3. dary,
4. výnosy nemovitého i movitého majetku,
5. dotace, příspěvky od státní správy,
6. jiné.

§ 3.

Výdaje

Výdaje církve jsou zejména:

1. mzdy a platové náklady,
2. ostatní osobní náklady,
3. věcné a správní,
4. finanční.

§ 4.

Hospodaření.

(1) Veškeré hospodaření ve všech církevních jednotkách musí být vedeno zásadou co největší hospodárnosti, vědomím jednoty a vzájemné odpovědnosti.

(2) Za hospodaření v jednotlivých jednotkách odpovídají ve smyslu čl. 8 Ústavy CČSH orgány Ústavou k tomu povolané.

(3) Při hospodaření je třeba brát zřetel zejména na tyto úkoly:

1. Hospodařit podle schváleného rozpočtu, výrazné překročení výdajů projednat vždy s nadřízeným orgánem.
2. Smlouvy rázu majetkových převodů a jakéhokoliv zatížení nemovitostí věcnými břemeny přináležejí výhradnímu schválení ústřední radě po předchozím souhlasu diecézí.
3. Prokázané dluhy, bez zřetele k tomu, z jakého důvodu vznikly, ve sjednaných lhůtách zaplatit nebo včas projednat lhůty nové. Kde je to možné, zaplatit třeba i přede dnem splatnosti ty dluhy, z nichž je nutno platit úroky, a to jakmile bude mít k tomu církevní jednotka dostatečné prostředky a může-li jich pro tento účel použít beze škody na ostatním hospodaření.
4. Převzaté smluvní závazky řádně plnit.
5. Rozhodovat o pověření disposičním právem.
6. Vést evidenci všeho movitého i nemovitého majetku, zajišťovat řádné doklady o vlastnictví, pečovat o to, aby byl všechn nemovitý majetek udržován v dobrém stavu, řádně pojištěn a tam, kde by mohlo dojít k pochybnostem o jeho rozsahu, jako např. u pozemků, postarat se o jeho řádné ohraničení. Pokud je nemovitý majetek pronajat, nebo jinak svěřen do užívání, je třeba dbát, aby jeho hodnota nebyla ohrožena a aby užívání bylo v souladu s příslušnou smlouvou.
7. Výsledky hospodaření průběžně kontrolovat a po uplynutí roku ve stanoveném termínu provést rozbor a zhodnocení podle ukazatelů, vydaných ústřední radou.
8. Doklady o hospodaření, zvláště smlouvy, listiny o právech a závazcích a všechny doklady účetní bezpečně ukládat nejméně po dobu zákonem stanovenou.

§ 5.

Kontrola.

(1) Kontrola hospodaření je běžná a dodatečná. Účelem běžné kontroly je zajistit dodržování všech zákonných ustanovení, platných směrnic vydaných pro hospodaření a dodržování rozpočtové kázně. Běžná kontrola je prováděna soustavně během hospodářského roku. Kontrola dodatečná zjišťuje podrobným rozbohem položek účetní závěrky, jakým způsobem bylo hospodařeno, zda bylo dbáno schváleného rozpočtu i jak odpovědně byl rozpočet sestaven.

(2) Kontrolní orgány mají být především osoby znalé účetnictví.

§ 6.

Povaha funkcí.

Funkce členů všech církevních orgánů jsou čestné. Přísluší jim proto pouze nárok na náhradu cestovních výdajů, které mimo případy zvláštní uhrazuje ve výši podle platných předpisů orgán na jehož pozvání nebo příkaz byla cesta vykonána. Prováděcím předpisem výkladu jsou směrnice o cestovních náhradách.

B. Ustanovení zvláštní.

Část I.

Hospodaření náboženské obce.

§ 7.

Způsob hospodaření.

(1) Náboženská obec hospodář ve smyslu ustanovení Ústavy ČČSH podle předpisů tohoto řádu a podle případných podrobnějších směrnic dozorčích orgánů.

(2) Rozpočet sestavuje rada starších na návrh svého finančního zpravodaje a předkládá jej ke schválení shromáždění náboženské obce a diecézní radě.

(3) Za hospodaření je odpovědná rada starších jako celek. Účetní výkazy, rozpočet a doklady podepisují předseda, finančního zpravodaj a farář, pokladní doklady též pokladník, je-li zvolen.

1. Předseda rady starších dbá zejména toho, aby byly radě starších pravidelně a včas předkládány přehledy o příjmech a výdajích za uplynulé období a aby byla včas sestavena účetní závěrka a rozpočet. V nepřítomnosti ho zastupuje místopředseda, nebo pověřený člen rady starších.
2. Finanční zpravodaj odpovídá za vedení účetní evidence náboženské obce podle vydaných směrnic. Odpovídá nejen za odborně správné, ale i za dochvilné účtování. Na výdajových dokladech potvrzuje, že jsou v mezích schváleného rozpočtu. Ve schůzi rady starších je povinen předkládat výkaz příjmů a vydání za uplynulé období s porovnáním na rozpočet. Pečuje o úschovu účetních dokladů po dobu zákonem stanovenou.
3. Pokladník odpovídá za pokladnu, vede knihu pokladní, nepoužitých bloků a tiskopisů, týkajících se pokladního účtování, přijímá a vydává hotovosti, odevzdává účetnímu doklady příjmové a výdajové, potvrzuje na nich provedení platby, opatruje deposita a ceniny, společně s předsedou a finančním zpravodajem pečuje o soustavné vybírání příspěvků na hospodaření církve, s revizory a finančním zpravodajem podepisuje skonto pokladny. Zajišťuje potřebné peněžní hotovosti na včasné provedení výplat. Ve schůzi rady starších je povinen předložit pokladní zprávu. Tam, kde není zvolen také pokladník, přebírá finanční zpravodaj jeho povinnosti.
4. Správce členských seznamů eviduje zaplacení příspěvků na hospodaření církve a případné osvobození od jejich placení. Vedení pokladny, účetnictví a členských seznamů může být svěřeno zaměstnancům náboženské obce za dozoru členů rady starších.
5. Hospodář pečuje o udržování nemovitého i movitého majetku náboženské obce, dbá, aby závady byly včas odstraněny, potvrzuje vykonané práce a dodávky. Vede knihu inventáře a pečuje o jeho doplňování a udržování, jakož i o to, aby byl inventář evidován podle vydaných směrnic.
6. Správce budovy sboru, pokud je pro tuto funkci zvolen vedle hospodáře, má tytéž povinnosti u budovy sboru, jako je má jinak hospodář, a vedle toho zvláště dbá o udržování bohoslužebné místnosti.

§ 8.

Příspěvky na hospodaření církve

- (1) Výnos příspěvků na hospodaření církve je rozdělován mezi náboženskou obec, diecézi a ústřední radu příslušného státu.
- (2) Příspěvky na hospodaření církve jsou hlavním zdrojem příjmů náboženské obce, proto musí být jejich stanovení i vybírání věnována zvláštní pozornost. Příspěvky na hospodaření církve mají být zásadně stanoveny minimálně v takové výši, jak je schválilo církevní zastupitelstvo s ohledem, aby jejich výnos se významně podílel na krytí podstatné části výdajů náboženské obce.
- (3) Příspěvky na hospodaření církve je povinen platit každý zletilý člen církve. Rada starších však může členy, kteří nemají vlastních příjmů, od placení příspěvků na hospodaření církve na příslušný rok osvobodit zcela nebo zčásti.
- (4) Shromáždění náboženské obce, které stanoví výši příspěvků na hospodaření církve, usnáší také řád, podle kterého budou Příspěvky na hospodaření církve vybírány. Náboženské obce uhradí příslušnou část příspěvků na hospodaření církve vyšším církevním složkám na účet své diecéze ve dvou splátkách a to nejpozději k 30. červnu a k 30. září daného roku.
- (5) Zaplacení příspěvků na hospodaření církve se potvrzuje a eviduje.
- (6) Shromáždění náboženské obce se může usnést na vybírání účelových sbírek /příspěvků/, vedle příspěvků na hospodaření církve.
- (7) Ve schůzích rady starších musí být podávána zpráva o průběhu vybírání příspěvků na hospodaření církve.

§ 9.

Příjmy získané při církevních úkonech.

- (1) Příjmy získané při církevních úkonech /disparita/ procházejí účetnictvím náboženské obce pouze jako peníze svěřené. Po odečtení nákladů vynaložených na tyto úkony poukazuje náboženská obec peníze na disparitní fond spravovaný diecézí. Hospodaření s tímto fondem upravuje příslušný prováděcí předpis.
- (2) Církevním úkonem se rozumí zejména křest, úvod matky, svátost manželství, svatební požehnání, pohřeb, následná vzpomínka při bohoslužbách a uložení urny.

§ 10.

Revizoři a revizní finanční výbor.

- (1) Revizoři a revizní finanční výbor náboženské obce jsou kontrolním orgánem náboženské obce.
- (2) Revizoři a revizní finanční výbor kontrolují soustavně, zda náboženská obec hospodaří v rámci schváleného rozpočtu a zda dodržuje ostatní směrnice, vydané pro způsob hospodaření. Vyjadřují se k rozpočtu, který sestavila rada starších, přičemž přihlížejí k výsledkům hospodaření v uplynulém roce a ke všem okolnostem, jichž bude nutno dbát v příjmech i výdajích v roce, na který je rozpočet sestavován. Kontrolu konají kdykoliv bez ohlášení. Kontrolují při tom všechny účetní doklady i všechny spisy, které jim mohou sloužit jako doklad ke kontrolovaným případům. Rada starších je povinná jim všechny uvedené doklady na požádání předložit.

- (3) Vyjadřují se k návrhu, podle kterého má být rozpočet překročen, jakož i ke všem smlouvám, které mají zatížit majetek nebo hospodaření náboženské obce.
- (4) Návrh na schválení účetní závěrky, jakož i všechny návrhy hospodářské povahy, které jsou předkládány shromáždění náboženské obce, musí být doloženy vyjádřením revizorů.
- (5) Rada starších je povinná zvát revizory nebo zástupce revizního finančního výboru na všechny své schůze, aby byli včas zpraveni o všech věcech hospodářských i finančních a aby mohli radě starších podat včas své vyjádření..
- (6) O všem, co při provádění kontroly shledali, podávají bezodkladně zprávu radě starších, a uznají-li to za potřebné, také diecézní radě.
- (7) Pro činnost revizního finančního výboru se použije ustanovení §10 odst. 4 obdobně.

Část II.

Hospodaření diecézí.

§ 11.

Způsob hospodaření.

- (1) Diecézní rada sestavuje:
 1. Po návrhu svého finančního zpravodaje rozpočet. Rozpočet přezkoumá ve své nejbližší schůzi diecézní revizní finanční výbor a předá ho ke schválení diecéznímu shromáždění, rozpočet předkládá dále ke schválení ústřední radě,
 2. Diecézní přehledy a výkazy pro Církevní potřebu.
- (2) Diecézní rada vede rovněž přehledy o stavu jmění náboženských obcí své diecéze v hospodářství řádném i mimořádném.
- (3) Správu diecézního jmění vede diecézní rada.
- (4) Účetnictví a pokladnu vedou zaměstnanci diecézního úřadu za dozoru finančního zpravodaje.
- (5) Diecézní rada odpovídá za vedení hospodaření diecéze a dbá, aby byla soustavně prováděna dozorčí činnost nad hospodařením náboženských obcí.
- (6) Finanční zpravodaj dohlíží na vedení pokladny, účetnictví, přezkoumává všechny záležitosti hospodářského dosahu a vyjadřuje se k nim. Finančního zpravodaje je nutno zvát do všech schůzí diecézního revizního finančního výboru.
- (7) Stavební zpravodaj podává posudky ve věcech stavebních.

§ 12.

Diecézní revizní finanční výbor.

- (1) Diecézní revizní finanční výbor je kontrolním orgánem diecéze ve všech úsecích jejího hospodaření.
- (2) Diecézní revizní finanční výbor provádí alespoň dvakrát ročně kontrolu všech úseků diecézního hospodaření a má pro tento účel k dispozici všechny potřebné účetní doklady i všechny spisy hospodářského dosahu. Dva své členy určí pro soustavnou kontrolu hospodaření diecézní rady.

(3) Diecézní revizní finanční výbor se schází nejméně každé tři měsíce a zve na tato jednání kromě diecézního finančního zpravodaje také člena Církevního revizního finančního výboru své diecéze, oba s hlasem poradním. Usnáší se většinou hlasů. Předmětem jednání jsou zásadně všechny hospodářské a finanční návrhy a předlohy pro diecézní radu a diecézní shromáždění, schvalování zpráv o vykonaných kontrolách a usnášení plánu kontrol pro další období.

(4) Do každé schůze diecézní rady vysílá diecézní revizní finanční výbor svého zástupce, který zde podává zprávu o výsledcích své revizní činnosti a naproti tomu v nejbližší schůzi tohoto výboru je povinen referovat o potřebách diecézního hospodaření a o účelu jednotlivých hospodářských opatření diecézní rady pro potřeby kontrolní. Uzná-li to za potřebné, podává zprávu také ústřední radě.

(5) Diecézní revizní finanční výbor se vyjadřuje ke všem smlouvám, které diecézní rada hodlá uzavřít, a které mají zatížit hospodaření nebo majetek diecéze.

(6) Diecézní revizní finanční výbor sestavuje plán kontrol, přičemž předseda dbá, aby kontroly byly provedeny včas. Kontrolu v náboženské obci nemůže zásadně provést člen kontrolované obce.

§ 13.

Dozorčí činnost diecézní.

(1) Diecézní rada dozírá spolu s diecézním revizním finančním výborem na hospodaření náboženských obcí své diecéze. Náklady této dozorčí činnosti jsou hrazeny z prostředků diecéze a jen ve zvláštních případech i z prostředků náboženské obce /např. kontrola vyžádaná obcí, opakování kontroly zaviněné obcí/.

(2) Tam, kde byla obci poskytnuta hospodářská pomoc církve, vyžaduje diecézní rada vyúčtování poskytnutého příspěvku.

(3) Diecézní rada projednává a doporučuje ÚR CČSH ke schválení veškeré majetkové převody a jakékoliv zatížení nemovitostí věcnými břemeny náboženských obcí na základě žádosti rady starších spolu s podklady, kterými jsou:

- znalecký posudek o hodnotě nemovitosti,
- výpis z katastru nemovitostí,
- snímek katastrální mapy,
- návrh kupní smlouvy nebo smlouvy o zřízení věcného břemene.

Po projednání předkládá diecézní rada své doporučení ÚR CČSH, která tento návrh výhradně schvaluje.

(4) Diecézní rada schvaluje nájemní smlouvy uzavřené náboženskými obcemi. Pro zajištění tohoto ustanovení musí každá smlouva obsahovat článek, jenž tuto skutečnost výslovně uvádí, jinak je smlouva od samého počátku neplatná.

(5) Zjistí-li diecézní rada, že hospodaření náboženské obce není řádně vedeno, nebo že rada starších nekoná řádně své povinnosti, požádá diecézní revizní finanční výbor, aby v obci provedl mimořádnou kontrolu. V případě zjištěných závad přikáže pak diecézní rada radě starších, aby do stanovené lhůty provedla nařízené opatření. Nejednají-li rada starších nápravu, postupuje diecézní rada v rámci ustanovení Ústavy CČSH (§ 23 čl. 1 a 31 čl. 3).

(6) Při zániku náboženské obce provádí diecézní rada po slyšení této obce rozdělení majetku za spolupůsobení a po návrhu diecézního finančního výboru. Jmění movité

se rozdělí mezi obce jímž diecézní rada přikázala členstvo zaniklé obce, a to poměrně podle počtu přikázaného členstva a se zřetelem na přidělování nemovitostí. Obecní nemovitosti i s dluhy a závazky na nich váznoucími přidělí se vždy té náboženské obci, ve které se uvedená nemovitost nachází

(7) Obdobně s ustanoveními odstavce /5/ se postupuje, jde-li o odloučení části náboženské obce nebo vyskytnou-li se podobné otázky při slučování náboženských obcí.

(8) Zprávu o kontrole obce zašle diecézní rada příslušné radě starších s úkolem dát ji na pořad své nejbližší schůze. Totéž učiní i s jinými zprávami diecézního revizního finančního výboru a stavebního zpravodaje, usnesla-li se na tom diecézní rada.

Část III.

Hospodaření ústřední rady.

§ 14.

Způsob hospodaření.

(1) Ústřední rada sestavuje pro svoje hospodaření rozpočet sestavený v členění na hospodaření:

- a) Úřadu ústřední rady,
- b) správy nemovitého majetku ústřední rady,
- c) schválených církevních výdajů z podílu výnosu příspěvků na hospodaření církve,
- d) hospodaření s dotacemi,
- e) účelových zařízení.

po návrhu ekonoma Úřadu ústřední rady projednaného s finančním zpravodajem ústřední rady. Sestavený rozpočet přezkoumá ve své nejbližší schůzi Církevní revizní finanční výbor a předloží jej se svou zprávou ke schválení církevnímu zastupitelstvu.

(2) Ústřední rada sestavuje potřebné církevní výkazy a vede přehled o stavu jmění diecézí i náboženských obcí.

(3) Správu jmění i hospodářství ústředního vede ústřední rada.

(4) Ústřední rada, spolu s Církevním revizním finančním výborem řídí a dozírá na hospodaření ústředí a dbá zvláště toho, aby byla prováděna dozorčí činnost nad hospodařením diecézí v dostatečném rozsahu i hloubce. Uzná-li to za nutné, upozorňuje diecéze i na potřebu kontroly jednotlivých náboženských obcí.

(5) Finanční zpravodaj dozírá na vedení účetnictví, pokladny, přezkoumává a vyjadřuje se ke všem záležitostem hospodářského dosahu. Finančního zpravodaje je nutno zvát do všech schůzí Církevního revizního finančního výboru.

§ 15.

Církevní revizní finanční výbor.

- (1) Církevní revizní finanční výbor je kontrolním orgánem ústřední rady a jejího úřadu ve všech úsecích hospodaření.
- (2) Církevní revizní finanční výbor kontroluje všechny úseky hospodaření a má právo si dát předložit všechny doklady účetní i spisy jakéhokoli hospodářského dosahu. Náleží mu i kontrola účelových zařízení církve a kontrola hospodaření diecézí.
- (3) Církevní revizní finanční výbor se schází nejméně jednou za tři měsíce. Usnáší se většinou hlasů. Předmětem jednání jsou všechna hospodářská a finanční opatření ústředního hospodaření, návrhy pro církevní zastupitelstvo, schvalování provedených kontrol i plán kontrol pro období příští. O včasné provedení kontrol dbá předseda Církevního revizního finančního výboru. Kontrolu v diecézi nemůže provádět člen kontrolované diecéze. Uzná-li to Církevní revizní finanční výbor za nutné, nebo je-li požádán diecézní radou nebo náboženskou obcí, provádí se souhlasem ústřední rady kontrolu hospodaření i v jednotlivých náboženských obcích.
- (4) Vysílá svého zástupce do ústřední rady, který zde podává zprávu o činnosti ústředního finančního výboru a který naproti tomu v nejbližší schůzi tohoto výboru referuje o potřebách ústředního hospodaření a o účelu jednotlivých hospodářských opatření ústřední rady pro potřeby kontrolní.
- (5) Ústřední finanční výbor se vyjadřuje ke všem smlouvám, které ústřední rada hodlá uzavřít, zejména ke smlouvám, které mají zatížit hospodaření nebo majetek církve.

§ 16.

Dozorčí činnost ústřední.

- (1) Ústřední rada dozírá spolu s Církevním revizním finančním výborem na hospodářskou činnost diecézí případně i přímo jednotlivých náboženských obcí.
- (2) ÚR ČČSH výhradně schvaluje na doporučení příslušné diecézní rady majetkové převody a jakékoliv zatížení nemovitostí věcnými břemeny.
- (3) Žádá-li o kontrolu diecéze nebo obec, hradí náklady ze svých prostředků, jinak hradí náklady kontroly ústřední rada ze svých prostředků.
- (4) Zjistí-li ústřední rada, že hospodaření diecéze není řádně vedeno požádá Církevní revizní finanční výbor, aby provedl mimořádnou kontrolu. Podle kontrolní zprávy uloží pak diecézní radě, aby do stanovené lhůty provedla nařízená opatření.
- (5) Před zánikem diecéze provádí ústřední rada po slyšení této diecéze rozdělení majetku za spolupůsobení a po návrhu ústředního finančního výboru. Diecézní jmění movité se rozdělí poměrně mezi diecéze jimž ústřední rada přikázala obce zaniklé diecéze. Diecézní nemovitost i s dluhy a závazky na nich váznoucími přidělí se vždy té diecézi, které byla přidělena politická obec, v níž je uvedená nemovitost.
- (6) Obdobně s ustanoveními odstavce /5/ se postupuje při odloučení části diecéze nebo vyskytnou-li se podobné otázky při slučování diecézí.
- (7) Zprávu o kontrole diecéze zašle ústřední rada příslušné diecézní radě s uložením, aby jej dala na pořad své nejbližší schůze. Totéž učiní i s jinými zprávami Církevního revizního finančního výboru, usnesla-li se na tom ústřední rada. Byla-li Církevním revizním finančním výborem provedena kontrola v obci, zašle se zpráva příslušné diecézní radě.

C. Ustanovení závěrečná.

§ 17.

Zmocnění.

(1) Ústřední rada je zmocněna, aby po dohodě s Církevním revizním finančním výborem vydávala v souladu s Ústavou, Organizačním řádem a Hospodářským řádem a obecně platnými právními předpisy směrnice i prováděcí předpisy hospodářské povahy pro všechny církevní organizační jednotky.

§ 18.

Účinnost.

Hospodářský řád nabývá účinnosti dnem vyhlášení v úředních zprávách církve.

ThDr. Jan Schwarz
patriarcha CČSH